

KL 3.3.14

Hallinto on paisunut kuin pullataikina

LUKIJALTA. Julkisuudessa on ollut esillä valtion ja kuntien hallinnon itseään kasvattava piirre. Yhtenä esimerkkinä paisumisesta on valtiovarainministeriön hallinnon kehittämisosasto, jossa 50 henkilön ponnistuksin kehitetään hallintoa ja yritetään pitää byrokratiaa aisoissa.

Olisi hyvä tietää, mitä siellä oikeastaan kehitetään ja miten virkakuntaa ja byrokratiaa on onnistuttu rajaamaan. Kyseessä olevat toimet on aloitettu **Vaino Tannerin** toimesta jo 1943, jolloin hän nimesi valtiovarainministeriön virastovaltuutetuksi **Urho Kekkosen** byrokratiaa vastaan taistelemaan. Nyt ministeriössä on jo puolensataa Kekkosen "perillistä".

Julkisen sektorimme on maailman kolmanneksi suurin kansantalouteen suhteutettuna. Nyt valtiolla on tilastointitavasta riippuen noin 14 000 ja kuntahallinnossa 460 000 henkilöä (Kansantalouden tilinpito, 2012). Lisäksi kunnat ostavat palveluja *Kuntaliiton* mukaan yli 9 miljardilla eurolla.

Valtion kaikista palveluostoista tuskin kellään on tietoa paitsi filosofi **Pekka Himasen** selvityksestä, joka maksoi ainakin 700 000 euroa. Mikä on ollut sen ja monen muun selvityksen vaikuttavuus?

Suomi on sanan toisessa merkityksessä selvitystilassa, päätellen lukemattomista neuvottelukunnista, toimikunnista, työryhmistä, selvitysryhmistä ja -miehistä. Aikaa ja rahaa palaa.

Virkamiehistön ja byrokratian kasvun pääsyyllinen on valtava virkamiehistä koostuva lainsäädäntö-

koneisto, joka toimii innokkaiden poliitikkojen ohjauksessa. Pykälämylly on pyörinyt vuosikymmeniä vinhaa vauhtia, johon kierroksia on vielä lisännyt EU direktiiveineen. Virkamiehen on jatkuvasti esitettävä uusia säädöksiä, jotta töitä riittäisi itselle ja kavereille.

Paljon on puhuttu turhien säädösten purkamisesta, mutta onko vielä yhtään säädöstä purettu. Kyseessä taitaakin olla ikiliikkujasta: jos yksi saadaan purettua, kaksi tulee tilalle.

Säädökset ovat lisänneet niin valtion kuin kuntienkin virkamiehiä ja aiheuttaneet kansalaisille ja elinkeinoelämälle lähes sietämätöntä byrokratian ja kustannusten kasvua.

Jokaista aikaansaattua säädöstä pitää jonkun virkamiehen valvoa ja sanktiotkin on määrättävä, jos kansa niskoittelee. Muutenhan säädöksellä ei ole sanan mukaisesti mitään virkaa.

Kun veroja ei voi määrättömästi nostaa ja velkaraja hämmöttää, edessä on julkisen hallintohenkilöstön kovakätinen karsinta. Riittääkö poliitikoilla kanttia lähteä yt-neuvotteluihin ministeriö, virasto, laitos, valtuutetun toimisto jne. kerrallaan? Virkamiehet eivät solidaarisuussyistä tähän pysty.

On hyvä lopettaa kirjailija **Erno Paasilinnan** sanoin: "Kun hallintokoneisto paisuu se muodostaa yhteiskuntaluokan. Se ei enää palvele kansaa eikä siihen pyrikään. Virkakoneisto elää omaa elämäänsä ja kansan on palveltava sitä."

Jouko Taskinen
Vantaa